

FODERRESTRIKTIONERNA FÖR LIVSMEDELSPRODUCERANDE DJUR ÄNDRAS

FODERRESTRIKTIONERNA FÖR LIVSMEDELSPRODUCERANDE DJUR ÄNDRAS

EU:s kommission har publicerat förordning (EU) 2021/1372 om ändring av bilaga IV (utfodringsbilagan) till TSE-förordningen. Förordningen tillåter utfodring av svin med animaliskt protein (inkl. blodmjöl) som härrör från fjäderfä, utfodring av fjäderfä med animaliskt protein som härrör från svin och utfodring av svin och fjäderfä med animaliskt protein som härrör från odlade insekter. Utfodringsförbudet inom arten är ovillkorligt och därför ställs stränga krav på att framställningen av ovan nämnda foderråvaror och produktionen av foderblandningar som innehåller sådana ska hållas åtskilda då foderblandningar för flera djurarter framställs. Förordningen tillåter också utfodring av andra produktionsdjur än idisslare (såsom svin, fjäderfä och vattenbruksdjur) med kollagen och gelatin som härrör från idisslare och foder som innehåller sådant. Utfodring av idisslare med sådant förblir förbjudet.

Förordningen ställer också krav på lagring, transport, förpackning, märkningar och användning. Förordningen förutsätter att företagare som använder sådant bearbetat animaliskt protein vid framställning av foderblandningar godkänns/registreras. Förordningen har antagits 17.8.2021 och den tillämpas från och med 7.9.2021. Bearbetat animaliskt protein som härrör från svin och fjäderfä jämte odlade insekter har redan tidigare fått användas vid utfodring av vattenbruksdjur och i det sker inga ändringar.

Användning vid utfodring

Med förordningen tillåts utfodring av fjäderfä med bearbetat animaliskt protein som härrör från svin och odlade insekter. Med förordningen tillåts också utfodring av svin med bearbetat animaliskt protein som härrör från fjäderfä och odlade insekter. Fodren som innehåller ovan nämnt bearbetat animaliskt protein ska hanteras, lagras, distribueras och transporteras åtskilda från sådana foder för livsmedelsproducerande djur, för vilka de inte får användas.

Användning av bearbetat animaliskt protein som härrör från svin/fjäderfä/insekter och kompletteringsfoder som innehåller sådant vid framställning av en foderblandning/hemmablandning förutsätter en anmälan till Livsmedelsverket för registrering och godkännande (se exempel nästa stycke sid. 3; hemmablandare). Det är skäl att beakta att fodermedlen i fråga inte kan användas som sådana för framställning av en hemmablandning inom primärproduktionen på s.k. blandjordbruk där det också hålls sådana djurarter, för vilka det animaliska proteinet i fråga inte är tillåtet. Kompletterings/helfoder kan användas, men för det ska ansökas om godkännande från Livsmedelsverket. Användning av helfoder som innehåller bearbetat animaliskt protein som härrör från svin/fjäderfä/insekter inom primärproduktion, där det hålls enkom sådana djurarter, för vilka det animaliska proteinet i fråga är tillåtet, förutsätter inte någon anmälan till Livsmedelsverket. Andra produktionsdjur än idisslare har redan tidigare fått utfodras med fiskmjöl och förordningen medför ingen ändring i det.

Godkännande och registrering av företagen

FODERRESTRIKTIONERNA FÖR LIVSMEDELSPRODUCERANDE DJUR ÄNDRAS

För att bearbetat animaliskt protein ska kunna användas för utfodring av svin eller fjäderfä, ska råvarorna som använts vid framställning av proteinet härröra från sådana anläggningar, där endast en djurart slaktas/hanteras eller så har för leveransen av råvaran i fråga erhållits ett separat tillstånd, som förutsätter att biprodukter som härrör från olika djurarter ovillkorligen hålls åtskilda.

Till minimikraven på åtgärderna hör att biprodukterna som härrör från idisslare och svin/fjäderfä och det animaliska proteinet som framställts hålls fysiskt åtskilda från varandra under produktion, lagring, transport och förpackning och att prov regelbundet tas och analyseras i avsikt att konstatera att korskontamination inte har skett.

Foderblandningar som innehåller bearbetat animaliskt protein som härrör från svin ska framställas i sådana anläggningar, som en behörig myndighet har godkänt för detta ändamål och där det enkom framställs foder för fjäderfä, vattenbruksdjur eller pälsdjur. Avvikande från det kan den behöriga myndigheten godkänna framställning av foderblandningar som innehåller ovan nämnt animaliskt protein i sådana anläggningar, där foderblandningar framställs också för andra livsmedelsproducerande djur, efter utförd inspektion på platsen. Förutsättningen för ett godkännande är att

- foderblandningarna som avsetts för idisslare i alla stadier hålls fysiskt åtskilda från foder för andra djurarter,
- foderblandningarna som avsetts för svin i alla stadier hålls fysiskt åtskilda från foder för andra icke-idisslande djurarter,
- dokumentationen över inköpen och användningen av bearbetat animaliskt protein och försäljningen av foderblandningar som innehåller sådant protein hålls tillgänglig för myndigheten i minst två års tid och
- det har ordnats regelbunden provtagning och analysering i avsikt att säkerställa att foderblandningarna för andra djurarter inte innehåller icke godkända animaliska ingredienser.

Foderblandningar som innehåller bearbetat animaliskt protein som härrör från fjäderfä ska framställas i sådana anläggningar, som den behöriga myndigheten har godkänt för detta ändamål och där det enkom framställs foder för svin, vattenbruksdjur eller pälsdjur. Avvikande från det kan den behöriga myndigheten godkänna framställning av foderblandningar som innehåller ovan nämnt animaliskt protein i sådana anläggningar, där foderblandningar framställs också för andra livsmedelsproducerande djur, efter utförd inspektion på platsen. Förutsättningen för ett godkännande är att

- foderblandningarna som avsetts för idisslare i alla stadier hålls fysiskt åtskilda från foder för andra djurarter,
- foderblandningarna som avsetts för fjäderfä i alla stadier hålls fysiskt åtskilda från foder för andra icke-idisslande djurarter,
- dokumentationen över inköpen och användningen av bearbetat animaliskt protein och försäljningen av foderblandningar som innehåller sådant protein hålls tillgänglig för myndigheten i minst två års tid och
- det har ordnats regelbunden provtagning och analysering i avsikt att säkerställa att foderblandningarna för andra djurarter inte innehåller icke godkända animaliska ingredienser.

FODERRESTRIKTIONERNA FÖR LIVSMEDELSPRODUCERANDE DJUR ÄNDRAS

I praktiken är det således så att, om foderblandningar framställs för såväl fjäderfä som svin så ska fodren för dessa två djurarter fysiskt framställas på helt olika linjer, om ovan nämnda animaliska proteiner tas i användning. TSE-förordningen möjliggör inte rengöring av linjerna till exempel med spolningar. Det fysiska åtskiljandet gäller hela framställningslinjen såsom blandaren, transportörerna och lastningen/förpackandet och också lagringen. Ett undantag till detta är insektsproteinet som är tillåtet för bägge djurarterna.

Livsmedelsverket godkänner en anläggning som framställer foderblandningar för livsmedelsproducerande djur efter ansökan på blankett E och utför en inspektion i anläggningen innan beslut om godkännande tas.

På en gård med husdjur kan man själv tillverka foderblandningar för gårdens eget bruk av kompletteringsfoder som innehåller bearbetat animaliskt protein (svinmjöl, fjäderfämjöl, fiskmjöl), om

- det på gården hålls enbart sådana djurarter, som får utfodras med det animaliska proteinet i fråga
- kompletteringsfodret som används innehåller protein sammanlagt under 50 %

OCH

- gården har lämnat en anmälan till Livsmedelsverket om användning av bearbetat animaliskt protein på blankett I.

Framställning av hemmablandningar av bearbetat animaliskt protein eller av en foderblandning som innehåller sådant som innehåller protein över 50 % förutsätter ett godkännande. Om godkännande ansöks på blankett I.

Märkningar

Foderråvara:

Handelsdokumenten eller allt enligt fallet sundhetscertifikaten som åtföljer animaliskt protein som härrör från odlade insekter, svin och fjäderfä och alla förpackningar ska vara försedda med en tydlig märkning om det, av vilken djurart det animaliska proteinet har framställts och vilken djurart som får utfodras med det

exempel "Bearbetat animaliskt protein från fjäderfä – får inte användas i foder för produktionsdjur utom för vattenbruksdjur, pälsdjur, svin".

Foderblandning:

Dokumentet eller allt enligt fallet sundhetscertifikaten som åtföljer en foderblandning som innehåller animaliskt protein som härrör från odlade insekter, svin och fjäderfä och alla förpackningar ska vara försedda med en tydlig märkning om det, att foderblandningen innehåller animaliskt protein (från vilken djurart) och vilken djurart som får utfodras med det

exempel "Bearbetat animaliskt protein från fjäderfä – får inte användas i foder för produktionsdjur utom vattenbruksdjur, pälsdjur och svin"

FODERRESTRIKTIONERNA FÖR LIVSMEDELSPRODUCERANDE DJUR ÄNDRAS

I foderblandningar för fiskar är det ändå fortsättningsvis möjligt att använda den redan tidigare använda märkningen:

"Bearbetat animaliskt protein från andra djur än idisslare – får inte användas i foder för produktionsdjur utom vattenbruksdjur och pälsdjur".

Lagstiftningsreferens

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati

Kommissionens förordning (EU) 2021/1372 av den 17 augusti 2021 om ändring av bilaga IV till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 vad gäller förbudet mot att utfodra andra icke-idisslande produktionsdjur än pälsdjur med protein som härrör från djur

Mer information: rehukyselyt@ruokavirasto.fi